МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор із науково-педагогічної роботи
Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями

ART THERAPY TECHNOLOGIES IN WORKING WITH CHILDREN WITH PSYCHOPHYSICAL DISORDERS

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «*Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями*» є варіативним компонентом підготовки фахівців усіх галузей знань усіх спеціальностей.

«30» вересня 2025 р. 19 с.

Розробник: *Стельмах Ніна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «*Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями*» розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 3 від « 1 » жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри *Катерина Шапочка*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «*Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями*» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 1 від « 14 » жовтня 2025 р.

Голова *Людмила Хрящевська*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «*Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями*» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій Лабарткава*

Робочу програму навчальної дисципліни «*Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями*» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 8 від « 29 » жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій Слободян*

© НУК, 2025
© Стельмах Н.В., 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 7
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування 12
7. Форми поточного та підсумкового контролю 13
8. Критерії оцінювання результатів навчання 16
9. Засоби навчання 17
10. Рекомендовані джерела інформації 17

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями» спрямована на опанування студентами теоретичних основ і практичних методів застосування арт-терапії в системі психолого-педагогічного та корекційно-розвиткового супроводу дітей з особливими освітніми потребами.

Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення з основними видами та формами арт-терапевтичної діяльності (ізотерапією, музикотерапією, пісковою терапією, казкотерапією, лялькотерапією тощо), засвоєння методів їх застосування у роботі з дітьми, які мають психофізичні порушення.

Особлива увага приділяється формуванню у студентів умінь добирати, модифікувати та впроваджувати арт-терапевтичні технології з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини, розвитку творчого потенціалу та професійної рефлексії майбутнього спеціаліста.

Курс забезпечує практичну підготовку студентів до використання засобів мистецтва як ефективного інструменту корекції, розвитку, соціалізації та психологічної підтримки дітей з психофізичними порушеннями.

Ключові слова: дитина, арт-педагогіка, арт-терапія, принципи арт-терапії, ізотерапія, казкотерапія, музикотерапія, діти з особливими освітніми потребами.

Abstract

The academic discipline “Art-Therapeutic Technologies in Working with Children with Psychophysical Disorders” is aimed at enabling students to master the theoretical foundations and practical methods of applying art therapy within the system of psychological, pedagogical, and correctional-developmental support for children with special educational needs.

The study of the course involves familiarization with the main types and forms of art-therapeutic activities (art therapy, music therapy, sand therapy, fairy-tale therapy, puppet therapy, etc.), as well as mastering methods for their practical application in working with children who have psychophysical disorders.

Particular attention is given to developing students’ abilities to select, adapt, and implement art-therapeutic technologies, taking into account the child’s age and individual characteristics, as well as to fostering creative potential and professional self-reflection of future specialists.

The course provides students with practical training in the use of art as an effective tool for correction, development, socialization, and psychological support of children with psychophysical disorders.

Key words: child, art pedagogy, art therapy, principles of art therapy, art techniques, fairy-tale therapy, music therapy, children with special educational needs.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td>Усі галузі</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів - 1</td><td rowspan="11">Усі спеціальності</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів - 5</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td>Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Індивідуальне науково-дослідне завдання: підготовка тез/статті на 1 з тем проблеми використання арт-терапевтичних технік в роботі з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, виступ з доповіддю на конференції, присвяченій актуальним проблемам логопедії</td><td>7-й</td><td>7-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>4 год</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин – 150 год.</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>8 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год</td><td>0 год</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4 год.;
самостійної роботи – 6 год.</td><td rowspan="5">Освітній рівень: перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Самостійні роботи</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальне завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: усна</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу – теоретико-практичне ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з арт-педагогічним та арт-терапевтичним підходами у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами; вивчення прикладних галузей застосування арт-терапії; засвоєння студентами знань про загальні основи арт-терапії і на цій основі здатних грамотно проектувати використання психотерапевтичних методик в роботі з дітьми з вадами розвитку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Для вивчення вибіркової дисципліни «Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями» передумов не передбачено.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення спецкурсу «Арт-терапевтичні технології в роботі з дітьми з психофізичними порушеннями» передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

І. Загальнопредметні:

ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ІІ. Фахові:

ФК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

ФК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

ФК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

ФК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп’ютерне забезпечення.

ФК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

ФК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

ФК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

ФК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи теорії та методології арттерапії

Змістовий модуль 1. Арт-терапія: основні поняття

Тема 1. Теоретико-методологічні основи арттерапії

1. Поняття арт-терапії в психологічній науці.
2. Історія розвитку арт-терапії.
3. Базові основи арт-терапії.
4. Головна мета арттерапії як методу.
5. Функції арт-терапії.
6. Основні принципи у використанні арттехнік.

Література: [1], стор. 5-28; [3], стор. 5-21.

Тема 2. Основні напрями і форми арт-терапевтичної роботи

1. Основні підходи в класифікації форм арт-терапії.
2. Основні форми арт-терапевтичної роботи.
3. Стратегії роботи психолога під час арт-терапевтичного заняття.
4. Переваги арттерапії у порівнянні з іншими формами психотерапевтичної роботи.
5. Області застосування арттерапії.

Література: [9], стор. 12-30; [4], стор. 18-40.

Тема 3. Сутність арт-терапевтичного процесу

1. Основні фактори психотерапевтичної дії арттерапії.
2. Діагностичні та терапевтичні можливості арттерапії.
3. Арт-терапевтичний процес та його структура.
4. Класифікація видів арттерапевтичної роботи.
5. Матеріали, що застосовуються в арттерапії.

Література: [6], стор. 10-28; [10], стор. 40-62.

Змістовий модуль 2. Види арт-терапії

Тема 1. Ізотерапія

1. Загальні уявлення про ізотерапію.
2. Психологія кольору.

3. Особливості роботи з кольором в арт-терапії.
4. Арт-терапія та проективний малюнок.
5. Оцінка діагностичних параметрів у ізотерапії.
6. Правила інтерпретації в процесі аналізу.
Література: [13], стор. 84-102; [5], стор. 18-42.

Тема 2. Піскова терапія

1. Інноваційні підходи в практиці піскової терапії.
2. Діагностичні критерії піскової терапії.
3. Організація процесу консультації методом піскової терапії.
4. Процес піскової терапії.
5. Принципи роботи з піском в терапії.
6. Особливості використання піскової терапії в роботі з дітьми.
7. Використання пісочної анімації в корекційній роботі.

Література: [2], стор. 102-128; [8], стор. 634-637.

Тема 3: Казкотерапія

1. Форми і методи роботи з казкою.
2. Схема розвитку сюжету повної фантастичної пригодницької власне створеної казки.
3. Діагностичні критерії в казці.
4. Індивідуальна казкотерапія.
5. Групова казкотерапія.
6. Арт-техніки в психодіагностиці казкою.
7. Корекція та діагностика за допомогою казок.

Література: [12], стор. 5-140; [13], стор. 18-40.

Змістовий модуль 3. Арт-техніки в практиці арт-терапії

Тема 1: Музикотерапія

1. Вплив музики на психоемоційний стан дитини.
2. Особливості музикотерапії як психотерапевтичного методу.
3. Розв’язання психологічних проблем засобами музикотерапії.
4. Обов’язкові елементи занять із музикотерапії.
5. Використання музикотерапії у психологічній практиці.

Література: [13], стор. 128-150; [5], стор. 48-62.

Тема 2: Лялькотерапія

1. Загальна характеристика методу.
2. Форми лялькотерапії.
3. Процес лялькотерапії (виготовлення ляльок, використання ляльок для емоційного реагування).
4. Види ляльок для корекційної та розвивальної роботи з дітьми.

5. Основні прийоми роботи із лялькою.
6. Різновиди технік з використанням лялькотерапії, особливостей їх застосування для дітей.

Література: [7], стор. 12-25; [15], стор. 46-50.

Тема 3. Арт-техніки роботи з природними та синтетичними матеріалами

1. Ознайомлення зі способами використання різних природних та синтетичних матеріалів у роботі з арт-техніками.
2. Загальні принципи використання природних та синтетичних матеріалів.
3. Мета застосування природних матеріалів в роботі з дітьми.
4. Види природних та синтетичних матеріалів.
5. Створення виробів з природних матеріалів: мозаїки з зерен, з ракушок, робота з овочами, з тканиною, з ґудзиками, зі шнурівками, з сірниками.

Література: [2], стор. 12-180; [9], стор. 18-70.

Змістовий модуль 4. Арт-терапевтичні технології у роботі з дітьми з різними типами порушень.

Тема 1. Арт-терапія у роботі з дітьми з порушеннями мовлення

1. Можливості арт-терапії у розвитку мовленнєвої активності та комунікативної функції.
2. Використання малювання, ліплення, казкотерапії для корекції звуковимови та розвитку словника.
3. Арт-вправи для стимуляції дрібної моторики та мовленнєвого дихання.
4. Взаємозв'язок між образотворчою діяльністю та формуванням внутрішнього мовлення.

Тема 2. Арт-терапія у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями

1. Розвиток пізнавальних процесів (уваги, мислення, пам'яті) засобами мистецтва.
2. Формування емоційно-вольової сфери через художньо-творчу діяльність.
3. Використання ізотерапії, музикотерапії, лялькотерапії у розвитку саморегуляції.
4. Арт-терапевтичні ігри як засіб формування соціальних навичок.

Тема 3. Арт-терапія у роботі з дітьми з емоційно-вольовими та поведінковими порушеннями

1. Арт-терапевтичні методи зниження тривожності, агресії та імпульсивності.
2. Використання кольору, форми, ритму для регуляції емоційних станів.
3. Музика і рух як способи самовираження та релаксації.
4. Створення «безпечного простору» через творчість.

Змістовий модуль 5. Практикум з арт-терапії

Тема 1. Розробка і проведення арт-терапевтичного заняття

1. Структура арт-терапевтичного заняття: вступ, основна частина, рефлексія.
2. Добір матеріалів і технік відповідно до типу порушення та віку дитини.
3. Поєднання арт-терапії з логопедичними й психокорекційними методами.
4. Аналіз ефективності проведеного заняття.

Тема 2. Інтерпретація арт-терапевтичних результатів

1. Принципи аналізу дитячого малюнка, виробу, казки, музичної імпровізації.
2. Ознаки емоційних і когнітивних станів у результатах творчості.
3. Етичні обмеження при інтерпретації дитячої творчості.
4. Використання результатів аналізу для планування подальшої корекційної роботи.

Тема 3. Професійна компетентність арт-терапевта

1. Особистісні якості спеціаліста, що здійснює арт-терапію.
2. Етичні принципи взаємодії з дитиною та родиною.
3. Самоарт-терапія як засіб професійного саморозвитку.
4. Профілактика емоційного вигорання спеціаліста.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	конс	ср		л	п	лаб	к	ср
1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12
Модуль 1. Основи теорії та методології арттерапії												
Змістовий модуль 1. Арт-терапія: основні поняття												
Тема 1. Теоретико-методологічні основи арт-терапії	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Основні напрями і форми арт-терапевтичної роботи	10	2	2			6	10	2				10
Тема 3. Сутність арт-терапевтичного процесу	10	2	2			6	10		2			8
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18	30	4	2			26
Змістовий модуль 2. Види арт-терапії												
Тема 1. Ізотерапія	10		2			8	10					10
Тема 2. Піскова терапія	10		2			8	10					8
Тема 3. Казкотерапія	10		2			8	10					8
Разом за змістовим модулем 2	30		6			24	30					26

Змістовий модуль 3. Арт-техніки в практиці арт-терапії												
Тема 1. Музикотерапія	10		4			6	10					10
Тема 2. Лялькотерапія	10		2			6	10					8
Тема 3. Арт-техніки роботи з природними та синтетичними матеріалами	10		2			6	10		2			10
Разом за змістовим модулем 3	30		8			18	30		2			28
Змістовий модуль 4. Арт-терапевтичні технології у роботі з дітьми з різними типами порушень												
Тема 1. Арт-терапія у роботі з дітьми з порушеннями мовлення	10		2			6	10					10
Тема 2. Арт-терапія у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями	10		2			6	10					10
Тема 3. Арт-терапія у роботі з дітьми з емоційно-вольовими та поведінковими порушеннями	10		2			6	10					8
Разом за змістовим модулем 4	30		6			18	30					28
Змістовий модуль 5. Практикум з арт-терапії												
Тема 1. Розробка і проведення арт-терапевтичного заняття	10		2			6	10		2			10
Тема 2. Інтерпретація арт-терапевтичних результатів	10		2			6	10		2			10
Тема 3. Професійна компетентність арт-терапевта	10		2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 5	30		6			18	30		4			30
Разом за курсом:	150	30	30	0	0	90	150	4	8	0	0	138

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретико-методологічні основи арт-терапії	2	0
2	Основні напрями і форми арт-терапевтичної роботи	2	0
3	Сутність арт-терапевтичного процесу	2	2
4	Ізотерапія	2	0
5	Піскова терапія	2	0

6	Казкотерапія	2	0
7	Музикотерапія	2	0
8	Лялькотерапія	2	0
9	Арт-техніки роботи з природними та синтетичними матеріалами	2	2
10	Арт-терапія у роботі з дітьми з порушеннями мовлення	2	0
11	Арт-терапія у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями	2	0
12	Арт-терапія у роботі з дітьми з емоційно-вольовими та поведінковими порушеннями	2	0
13	Розробка і проведення арт-терапевтичного заняття	2	2
14	Інтерпретація арт-терапевтичних результатів	2	2
15	Професійна компетентність арт-терапевта	2	0
	Разом:	30	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – ***2-4 год. / 1 заняття***;
- написання рефератів – ***15 год. / 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***15 год. / 1 захід***
- ***складання структурно-логічних схем – 10 год. / 1 схема***
- ***складання тестів – 6 год. / 10 тестів***
- ***опрацювання тем для самостійної роботи – 2 год. / 1 тема***
- ***письмові відповіді на питання – 2 год. / 1 питання***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин
		Денна форма
1	Підготовка до практичних робіт	20
2	Реферат	10
3	Підготовка до контрольних заходів	10
4.	Складання структурно-логічних схем	10
5.	Складання тестів	10
6.	Опрацювання тем для самостійної роботи	20
7.	Письмові відповіді на питання	10
	Разом	90

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   - лекція;
   - пояснення;
   - дискусія;
   - диспут;

– ілюстрування;
– демонстрація;
– відеометод;
– бесіда;
– методи проблемного навчання (частково-пошуковий, пошуковий, дослідницький)

2) на семінарських заняттях:
– практична робота;
– фронтальне опитування;
– частково-пошуковий метод;
– спостереження.
– майстер-клас;
– питання до своїх одногрупників;
– питання до самого себе;
– методика незакінчених речень;
– методика «ланцюжкова реакція».

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:
- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати;
- тести;
- структурно-логічні схеми.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проектні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на семінарських заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним

	матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 8 відповіді по 2 бали ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
3	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
2,5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
1,5	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, ЗФН).

Реферат	**Критерії оцінювання**
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.
5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
1-0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, ЗФН).

Контрольна робота	**Критерії оцінювання**
ДФН 10 ЗФН 24-22	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє неточності в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 ЗФН 21-18	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6-5 ЗФН 17-12	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 11-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 24 бали для ЗФН)

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	15х3 бали = 30 балів	8х2 бали = 16 балів
Самостійна (проєктна) робота	15х3 бали = 45 балів	15х3 бали = 45 балів
Реферат	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1х10 балів = 10 балів	1х24 бали = 24 бали
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т3	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т3	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т3	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3

	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т3	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
	Т3	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	3
Контрольна робота			10	Контрольна робота	24
Реферат			15	Реферат	15
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Ільченко І. С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. Умань: Видавничополіграфічний центр «Візаві», 2019. 150 с.

2. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 232 с.

3. Колпакчи О. С. Арт-терапія: курс лекцій: навчальний посібник. Київ: Цент учбової літератури. 2018. 288 с.

4. Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії: міжнародна колективна монографія / за заг. ред. Т. А. Ткачук, Н. О. Бочаріна. Переяслав (Київ.обл.): Домбровська Я. М., 2020. 237 с.

5. Теорія і практика арт-терапії : навчально-методичний комплекс: уклад. І. В. Бабій. Умань, Алмі. 2021. 75 с.

6. Артпедагогіка в роботі з дітьми дошкільного віку: методичні рекомендації до семінарських, практичних занять та самостійних робіт для здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта / уклад. С. О. Міліщук. Луцьк: Вежа Друк, 2022. 76 с

7. Вознесенська О. Лялькотерапія: особливості та ризики використання ляльки в терапії. Простір арт-терапії. 2018. Вип. 1 (23). С. 12–25.

8. Войцеховська О. В. Піскова терапія як форма психологічної допомоги дітям та дорослим. «Молодий вчений». №4 (56), 2018. С. 634-637.

9. Дубринська О. М. Арт-терапія – шлях до розвитку життєвих навичок дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Кривий Ріг, 2020. 77 с.

10. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене, доповнене. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с.

11. Лаврентьєв О., Головащенко Р., Крупеня С., Гулай В., Довженко Ю. Танець як форма психологічного розвантаження. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), (6(151). 2022. С. 81-86.

12. Магдисюк Л. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 152 с.

13. Максименко Д. С. Різнокольорове дитинство: ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 192 с.

14. Марценюк М.О. Терапевтичні можливості бібліотерапії як сучасного методу психологічної допомоги /Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія» Том 31 (70) № 4, 2020. Вид дім «Гельветика». 278 с.

15. Федій О.А. Лялькотерапія у професійній діяльності педагога. Постметодика. 2019. № 1 (85). С. 46–50.

Міжнародні видання:

19. Art therapy - a unique resource for personal development. URL: 2020-1-LT02-KA205-006670. emetrius.ro/wp-content/uploads/2022/02/Ebook-Art-Therapy-a-unique-resource-for-personaldevelopment.pdf

20. Canadian Art Therapy Association. (2020). What is art therapy? URL: https://www.canadianarttherapy.org/what-is-art-therapy [Google Scholar]

21. Springham, N., & Huet, V. (2020). Facing our shadows: understanding harm in the arts therapies. International Journal of Art Therapy, 25(1), 5–18. URL: https://doi.org/10.1080/17454832.2020.1719168 [Taylor & Francis Online], [Google Scholar].

Допоміжна література

1. Простір арт-терапії: творчість як задзеркалля реальності: матеріали XVII Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Київ, 27–29 лютого 2020 р.) / [за наук. ред. Л.А. Найдьонової, О.Л. Вознесенської, О.М. Скнар]. Київ : ФОП Назаренко Т.В, 2020. 203 с. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/art-conf-20.pdf

2. Простір арт-терапії: місце особистості в часи суспільних трансформацій: матеріали XIX Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Київ, 17–18 червня 2022 р.) / [за наук. ред.О.Л. Вознесенської, О.М. Скнар]. Київ, 2022. 203 с. URL: https://www.academia.edu/81716569?fbclid=IwAR2C9DuNl8jwRXGNs16gRt2PqUaClrFKG48VLX RcPT11pBVKfsVnWvGnMdY

3. Черноус Т. Ю., Каламаж В. О. Активація стрес-переборюваних стратегій майбутніх учителів початкових класів засобами музики. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2022. № 15. С. 62–71.

4. Туркова Д. М. Метафоричні асоціативні карти як візуально-наративний стимул для психолінгвістичного аналізу діалогу з тілесним Я. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Херсон, 2020. С. 63-71.

5. Шебанова В. Метафоричні асоціативні карти в роботі психолога. Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології", (50), 2020. С. 289–307.